

چشم کودکان به دنبال تلویزیون

امروز، هفدهم مهر به گواه تقویم، روز جهانی کودک نامگذاری شده است و این روز در سراسر جهان به منظور احترام به کودکان جشن گرفته می‌شود.

جام جم آنلاین: امروز، هفدهم مهر به گواه تقویم، روز جهانی کودک نامگذاری شده است و این روز در سراسر جهان به منظور احترام به کودکان جشن گرفته می‌شود. کودکان امروز در کنار تربیت خانوادگی و مدرسه‌ای، از تربیت رسانه‌ای نیز برخوردارند و تلویزیون علاوه بر پر کردن اوقات فراغت و سرگرمی می‌تواند بر رفتار و رشد فکری کودکان نیز تاثیر بگذارد. برنامه‌سازی برای کودکان در گستره جهان و با شرایط بومی و فرهنگی خاص، نیازمند تحقیقات میدانی گسترده‌ای است که باید بیشتر مورد توجه برنامه‌سازان و سیاستگذاران قرار گیرد.

خلاقیت در برنامه‌های کودک

داریوش فرضیایی یا همان عمو پورنگ تلویزیون، درباره کیفیت برنامه‌های کودک در تلویزیون به جام‌جم گفت: مهم‌ترین ایده‌آل برای تهیه یک برنامه موفق این است که کار کودک مختص کودکان باشد و دغدغه‌ها و نیازهای آنها را محور کار خود قرار دهد. متأسفانه برنامه‌های کنونی که برای کودکان تهیه و تولید می‌شود، همه به سمت اجرای زنده سوق پیدا کرده و این موضوع فرصت کار تحقیقاتی و کارشناسی شده را از برنامه‌سازان گرفته است.

وی افزود: در اجرا و تهیه برنامه‌های زنده هر قدر هم که متبحر باشیم، اما در نهایت دستمان بسته است و امکان آزمون و خطا بیشتر و کار کارشناسی و دقیق کمتر می‌شود. شاید در نگاه اول این موضوع جذابیت‌های خودش را داشته باشد، اما متأسفانه بیشتر کارهای کودک، محدود به یک مجری و چند دوربین و کارگردان و تعدادی بچه شده است.

فرضیایی اضافه کرد: نبود متن قوی و جای خالی پژوهش در کارهای کودک نیز از دیگر نقاط ضعفی است که گریبانگیر برخی از این برنامه‌ها شده است.

وی با اشاره به این‌که حتی اگر یک برنامه به صورت زنده اجرا می‌شود، باید به سمتی پیش برود که سبک خاص خودش را پیدا کند، ادامه داد: اگر حرف تازه‌ای برای بچه‌ها نداشته باشیم و برنامه ما از دیگر برنامه‌های مشابه متفاوت نباشد، کم‌کم جذابیت خود را از دست می‌دهد و تبدیل به یک برنامه مهجور می‌شود.

عمو پورنگ گفت: تلویزیون با توجه به گستردگی‌اش، می‌تواند باعث ایجاد حرکت‌های بزرگی شود و این زمانی صورت می‌گیرد که نگاه ما به برنامه‌های کودک تغییر کند. سریال‌سازی یکی از موضوعاتی است که جای خالی آن در میان برنامه‌های کودک حس می‌شود.

این مجری اضافه کرد: برنامه هر قدر هم که جذاب باشد، اگر دچار تکرار شود تمام ماهیتش را از دست می‌دهد. متأسفانه برخی برنامه‌های کودک به سمت روزمرگی می‌رود و دچار یکنواختی شده و این در حالی است که بچه‌ها نیاز به کار خلاقانه و نو دارند.

عموها و خاله‌ها کافی نیستند

مسلمی، کارگردان و یکی از مجریان برنامه فیتیله نیز درباره برنامه‌های کودک به جام‌جم گفت: به اعتقاد من برنامه‌ها باید به صورت یک بسته بزرگ و متنوع به بچه‌ها ارائه شود؛ بسته‌ای حاوی کارهای عروسکی، نمایشی، آثار نمایشی و... که هر کدام تنوع خاصی داشته باشد و کودک از دیدن آن لذت ببرد.

وی ادامه داد: برنامه‌های کودک مجری محور شده‌اند و متأسفانه ما ساده‌ترین راه را برای ورود به دنیای کودکان انتخاب کرده‌ایم و بیشتر برنامه‌ها از نظر شکل و ساختار شبیه هم شده‌اند و این در نهایت به این برنامه‌ها آسیب می‌زند.

مسلمی با اشاره به این‌که ما باید حس کنجکاوی بچه‌ها را تحریک کنیم، گفت: باید در برنامه‌ها مسائلی را مطرح کنیم که بچه‌ها پاسخ سوالات خودشان را در آن پیدا کنند. برنامه‌های کودک احتیاج به هنرمندانی دارد که در این عرصه دارای تجربیات زیاد هستند.

وي اضافه كرد: در برنامه‌هاي كودك، فقط عمو و خاله‌ها نمي‌توانند دنياي بچه‌ها را پر كنند. در همين زمينه نيز گروه فيتيله‌اي‌ها تصميم گرفته‌اند بخشي از برنامه‌هاي خود را توليدي تهيه كنند كه بتوانيم از نظر دكور، لباس و متن به سمتي پيش برويم كه نيازهاي بچه‌ها را ارزيايي و هوش و استعداد آنها را بسنجيم و آنها را هر چه بيشتر در برنامه درگير كنيم و حس كنجكاوي‌شان را با فعاليت در برنامه برانگيزيم.

توجه به كودكان آسيب‌پذير

مجيد قناد، مجري و تهيه‌كننده با تجربه برنامه «جمعه به جمعه، خونه به خونه"؛ هم درباره كيفيت برنامه‌هاي كودك به جام‌جم گفت: همان‌طور كه بچه‌ها به تلويزيون نگاه مي‌كنند و به آن چشم مي‌دوزند، تلويزيون هم بايد به بچه‌ها نگاه ويژه‌اي داشته باشد. ما به عنوان تهيه‌كنندگان برنامه‌هاي كودك بايد هر روز را روز جهاني كودك بدانيم و تلاش كنيم برگ تازه و خلاقانه‌اي را براي كودكان رو كنيم.

وي ادامه داد: در برنامه‌هاي كودك بايد به تنوع قشري كودكان توجه كنيم و محتوا و ظاهر برنامه‌ها به سمتي پيش نرود كه تنها يك قشر شهرنشين را مورد توجه قرار دهيم، چرا كه مخاطبان برنامه‌هاي كودك همه بچه‌هاي ايران کشور هستند.

قناد اضافه كرد: متاسفانه در عصر جديد و با توجه به فراواني شبكه‌هاي مختلف جهاني، اگر در زمينه برنامه سازي نتوانيم توجه بينندگان را جلب كنيم، كودك بسرعت جذب شبكه‌هاي ديگر مي‌شود. ما به عنوان برنامه ساز كودك و يك نهاد تربيتي اثر گذار نبايد بگذاريم كه كودكان اين عدم آگاهي را تجربه كنند و بايد مهارت‌هاي لازم تربيتي و آموزشي را در کنار فراهم كردن شادي در برنامه‌ها ايجاد كنيم.

وي افزود: موضوع ديگري كه در برنامه‌هاي كودك مورد غفلت قرار گرفته، توجه به كودكان فقير، بيمار يا بزهكاران است. چقدر براي پيشگيري از بروز اين مسائل به كودكان آموزش صحيح داده‌ايم؟ اينها مسائلي است كه نبايد از آن غفلت كرد تا روز به روز برنامه‌هاي غني‌تر و جذاب‌تري براي كودكان تهيه كنيم.

مهرآه فردوسي - گروه راديو و تلويزيون